

Communio

LIBERALKATOLSK KYRKOTIDNING NR 2 2007 ÅRG 39

Pris 25:-

Sakramental Välsignelse

I denna gudstjänst mottager församlingen välsignelsen av Kristus själv genom det Heliga Sakramentet. Det Allraheligaste insättes i monstransen, som placeras på altaret för vördnad och tillbedjan. Därefter tar prästen med sina av slöjan täckta händer monstransen och ger den högtidliga Välsignelsen. Den djupaste andakt bör känneteckna denna gudstjänst. Vid vissa tillfällen bäres Hostian i procession.

Biskopens spalt

Sommaren är här vilket för de flesta innebär semester med bland annat rekreation, bad och en och annan kortare eller längre resa. Samtidigt går församlingarnas verksamhet med sparlåga. Även de aktiva, både präster och lekmän, behöver erforderlig ledighet. Men vi kan inte ta ledigt från vårt behov av Gud. Då vi inte kan gå till kyrkan får vi söka det gudomliga på annat sätt.

När jag skriver detta är jag just hemkommen från ett sådant tillfälle. Eva och jag har just besökt Askersunds Tradjazzfestival. Upplevelserna vid konserterna i Sofia Magdalena kyrka och i Landskyrkan var kolossala och helt underbara.. Speciellt konserten med Marilyn Keller i Landskyrkan. När hon ackompanjerad av New Orleans Delight sjöng "How Great Thou Art" som vi känner som "O Store Gud" var Hans närvaro speciellt närvarande.

Vi kan möta vår Herre vid de allra mest skilda och oväntade tillfällen – I parken då koltrasten sjunger för dig. Visst har vår Herre givit denna oansenliga svarta fågel en enastående förmåga att sjunga vackert – I stillheten vid en skogs promenad. Kanske intill en porlande bäck – Vid solnedgången vid havet med vågornas kluckande och skriet från en och annan fiskmås.

Det finns många fler exempel på tillfällen för möten vid sidan om dem som sker i kyrkan. Men alla dessa är bara medel för att förverkliga det verkliga mötet som alltid sker på samma plats. Platsen det är inom dig och vi brukar kalla det "I Ditt Hjärta".

Pax et Bonum

+Sten-Bertil

PS Om du vill lyssna till gudstjänsten från Sofia Magdalena Kyrka den 17/6 så "gå in på" www.sr.se. Välj sedan "Lyssna igen" och "Gudstjänster". Den finns där i en månad, DS

OFFICIELLT

Vid mässan i S:t Mikael's och Alla Änglars kyrka den 6 maj erhöll Magnus Wingstedt konfirmationens sakrament

Vid mässan i S:t Mikael's och Alla Änglars kyrka den 3 juni ordinerades Emil Carlsson till Klerk av biskop Sten-Bertil.

"Inget rike har genomlidit så många inbördeskrig som Kristi rike."

Charles, Baron de Montesquieu (1689-1755)

En sorglig dag . . .

forts. från sid 7

som skall utreda ärendet. "Självklart förväntar vi oss ingen hjälp från dem", säger Rashid. "En del av dem är ju själva bosättare på Västbanken. De kommer inte att hjälpa oss palestinier." Adnan menar att "de kanske skaffar fram bevismaterial, men frågan är om informationen kommer att lämna deras händer".

Ingen vet säkert vad som har hänt Muhammad Hamadan Ibrahim Beni Jaber. Ingen verkar heller ha några större förväntningar på att få veta. Under tiden tittar han ut från otaliga martyrbilder i Aqraba. Som påminnelse om en orättfärdig situation.

Axel Nyström

KALLELSE

till Samfundets årsmöte 2007:

Samfundet Liberala Katolska kyrkan i Sverige håller sitt ordinarie årsmöte lördagen den 29 september kl. 13.00 i S:t Mikael's och Alla Änglars Kyrka, Flottbrovägen 5, Stora Essingen, Stockholm.

Motioner till årsmötet från församlingar och enskilda medlemmar samt namnuppgift på ombud, skall vara Samfundets LKK:s styrelse, Flottbrovägen 5, 112 64 Stockholm, tillhanda senast den 24 augusti 2007.

Till årsmötet kallas församlingarnas valda ombud, men alla intresserade är välkomna att delta i årsmötet och efterföljande samvaro samt naturligtvis att delta i Mikaelidagens mässa.

Mer utförligt program för Mikaelihelgen kommer att finnas tillgänglig i församlingarna och på LKK:s hemsida på internet.

Styrelsen

SOMMAR I S:T URIEL

S:t Uriel i Härjedalen inbjuder till:

Sesshin i 3 dagar 24/7-26/7. Sesshin, i 4 dagar 31/7-3/8

Upplysningar och anmälan: Evert Sundien tfn. 08-332006.

Den blomstertid nu kommer

Den har kommit nu! Tiden som nästan alla väntat på, längtat efter, kanske rentav i mörka stunder tvivlat om. Nu är den dock här, och alla vet det: minsta grässtrå, alla blommor och blad som fyller marken med sitt myller. Träden vet det, fåglarna sjunger om det så att deras strupar nästan brister av iver. Myllan vet det och doftar så starkt att man blir yr. T.o.m. vi människor, som ändå är bland de sämst rustade för att kunna uppfatta naturens subtila signaler, vet det. Sommaren har äntligen kommit!

Innan jag flyttade hit till Otterbäcken, hade jag ingen aning om hur starka mina band till naturen var. Visst har jag alltid älskat naturen; njutit av otaliga promenader utmed stigar som doftat torra barr, i prasslande blåbärsris, i täta snår eller bland höga, röda tallstammar som glött av värme i solskenet. Jag har vandrat utmed otaliga stränder och balanserat på vattenpolerade stenar, känt len sand mellan tårna, låtit fötterna svalkas av klart havs- eller sjö- vatten och plockat snäckskal, vacker flinta eller rentav små fossil av växter och djur - främst på Gotland under min barndom, innan fossilletning förbjöds för att turismen inte skall utarma vårt forntidsarv. Jag har sprungit genom täta skogar och våta myrar och träsk, klättrat i berg och raviner, klängt och flängt i de mest otillgängliga områden under min ungdomskarriär som orienterare på riks- och internationell nivå. Jag har hört oändligt mycket mer fågelsång än jag kunnat identifiera, sett vilda djur av alla sorter i deras naturliga miljö, förundrats över min egen delaktighet i den biologiska mångfald vi ännu är omgivna av, trots att mänskligheten som sådan tycks göra sitt bästa för att förstöra den. Ändå var det först med flytten hit, som jag verkligen insåg styrkan i naturens dragningskraft; en kraft jag inte kan motstå. Det är den kraften som får mig att slita hårdare än med något annat, strunta i skavsår och ryggvärk, stiga upp tidigare än vanligt och tillbringa mer tid utomhus än någonsin förr - allt för trädgårdens skull.

Det är inte särskilt länge sedan den nya terapiformen lanserades, som utgick ifrån att "medan handen arbetar, vilar själen". Som om detta vore en

nyhet! Men är det inte rätt tidstypiskt att vi kallar det terapi som människor i tusentals år har kallat arbete? Så långt ifrån våra egna rötter har vi kommit att vi behöver nya ord för att beteckna urgamla seder. Någonstans på vägen började människan att se ner på sina egna händers verk och istället höja det intellektuella - "hjärnarbetet" - till skyarna. Jag undrar när det började - och varför? I klostren odlades den högsta kulturen, men också händernas flit... särskilt trädgårdsarbetet. Varje slott och herresäte byggde inte bara sin rikedom utan också sin miljö på trädgårdarnas prakt och generositet. Städerna var beroende av landsbygdens odlingar för sin överlevnad. Ändå, trots allt detta, bär vi in i denna dag ett slags nedärvt förakt för det praktiska handarbetet. Fråga barnen och ungdomarna idag, vad de vill ägna sina liv åt. Hur många kommer att svara att de vill arbeta med sina händer? Jag tror inte att det beror på att de inte tror sig ha talang för det, eller egentligen skulle trivas med det... men det ligger varken status eller pengar i sådant arbete. Man "förverkligar" inte sig själv. Man anses inte vara intelligent. Kort sagt: det är inte inne.

Ändå... bara några mil härifrån ligger Sötåsen, ett gymnasium för trädgård, lanbruk och djurskötsel. Och utifrån vad man kan läsa i lokaltidningen, är det lång kö av sökande dit varje år - betydligt längre kö än antalet antagna som skolan har plats för. Beror det på att jag bor i lanbruksbygd? Eller är en ny trend på gång?

I Italien har hantverksskolor börjat växa upp överallt - utbildningscentra där fokus ligger på "det gamla goda hantverket". Man har insett att vi inte längre behärskar den genialitet, den högtstående kvalitet i hantverket, som mänskligheten tidigare besuttit. Detsamma händer steg för steg över hela Europa, och ironiskt sett måste vi vända oss till den s.k. "tredje världen" för att lära oss hur det verkligen går till. Sent omsider har vi tvingats inse att kunnande och intellektualitet är inte samma sak.

Jag nämnde nyss att man i klostren värnade om högkulturen, men också om händernas arbete. Hur sammanflätade

ande och kropp var i detta balanserande mellan bön och s.k. "enkelt arbete" (t.ex. trädgårdsarbete, hantverk eller handarbete) och hur viktiga de bågge var för människans förädling, visar oss de stora medeltida mystikerna.

En av mina favoritvägledare är St. Teresa av Avila, den spanska nunna som under 1500-talet reformerade Karmelitorden tillsammans med ett annat helgon: St. Johannes av Korset. I ett av hennes främsta verk, boken "Fullkomlighetens väg", beskriver hon det andliga livet som en trädgård. Inledningsvis ligger denna trädgård (d.v.s. själen) i träda; där är risigt och omöjligt att ta sig fram, ogräset har för länge sedan kvävt de ädla växterna och ägaren kan inte annat än skämmas över hur dåligt hon sköter en så värdefull mark. Det enda som hindrar alltsammans från att förtvina och dö, är att Gud fortfarande låter solen lysa, låter regnet falla, över det som ändå orkar växa. Så en dag inser ägaren att hon måste ta itu med sin trädgård, om hon inte skall förlora det mest dyrbara hon äger (d.v.s. hon vänder sig till Gud, börjar att be för att rädda sig undan den förintelse som hotar den själ, som inte lägger vikt vid annat än det yttre, det som brukar kallas "det världsliga"). I Teresas bildspråk innebär det att trädgårdsägaren fogar sig i nödvändigheten av de egna händernas arbete och griper krattan, spaden, grepen, och tar itu med oredan. I början är det ett hårt och till synes oändligt arbete, utan belöning och utan att man kan skymta någon förändring till det bättre... men sakta, sakta rensas röran upp, ogräset rycks upp med rötterna och ger plötsligt plats för ädel odling, träden ansas så att de kan börja bära frukt... och Gud gör sin del genom att låta solen skina och regnet strila, men framför allt genom att fylla den kämpande trädgårdsmästaren med uthållighet, arbetstillfredsställelse och den frid som sprider sig i en själ som arbetar på sin egen frälsning. Människan skänker också sin trädgård sol och regn - hon gläds åt den utveckling hon ser, och gråter över all förspild tid, all skada hon hann ställa till med innan hon tog sitt förnuft till fånga.

Forts. sid 6

Liberala Katolska kyrkans ursprung

När James Ingalls Wedgwood vigdes till biskop för Gammalkatolska Kyrkan i Storbritannien i början av 1916 brukar man säga att Liberala Katolska Kyrkan föddes även om det skulle dröja ytterligare ett år innan kyrkan fick sitt namn men kyrkan har en mycket längre historia än så.

I denna artikel ska jag försöka ge en kortfattad resumé av de historiska händelser som i slutändan ledde fram till att en kyrklig organisation med namnet Liberala Katolska Kyrkan såg sitt ljus under åren 1916 och -17.

Krister Fast

Historien börjar egentligen vid slutet av 1600-talet i Utrecht i Nederländerna. Den Apostoliske Vikarien för stiftet Utrecht som under lång tid varit utsatt för hårda påfrestningar på grund av den under ett och ett halft sekel pågående reformationen i närområdet blev utsatt för intriger inom den Romersk-katolska Kyrkan. Den Apostoliske Vikarien Petrus Codde anklagades för samröre med en grupp som kallades Jansenister och som ansågs sprida villoläror inom kyrkan. Trots att två på varandra följande undersökningskommissioner frikände Biskop Codde från anklagelserna beslutade Påven Clemens XI 1701 att suspendera Biskop Codde.

Till saken hör också att Utrechts stift sedan ett beslut av påven Eugen III 1145 hade rätt att lokalt välja biskop när biskopsstolen blev vakant. Detta privilegium bekräftades senare av det Fjärde Laterankonciliet 1215. Därtill hade Påven Leo X ytterligare utvidgat stiftets autonomi genom att i bullan *Debitum Pastoralis* 1520 försäkra stiftets biskopar och präster privilegiet att inte lyda under Roms domvärjo. Dessa privilegier kom att få stor betydelse för den vidare utvecklingen.

Genom tillsättandet av två undersökningskommissionerna hade Påven redan brutit mot privilegierna i *Debitum Pastoralis* och missnöjet spred sig i Utrecht. När sedan Påven suspenderade Biskop Codde och utsåg en ny Apostolisk Vikarie vägrade stiftet att erkänna honom med hänvisning till stiftets autonomi. Biskop Codde lämnade emellertid sin post 1703 varefter biskopsstolen var vakant och stiftet i praktiken satt i kyrklig "karantän" av Rom.

1723 var situationen akut. Efter att ha varit utan biskop i 20 år var prästernas medelålder hög och antalet minskade stadigt eftersom inga nya präster kunde vigas utan biskop. Inte heller några konfirmationer kunde äga rum. Missnöjet

med den rådande situationen såväl som med attityden från Rom var markant. 1719 hade Dominicus Marie Varlet med påvligt mandat vigts till biskop av Babylon. Biskop Varlet visade sig emellertid ha sympatier för den Rom-kristiska rörelsen i Utrecht och han utförde bland annat över 600 konfirmationer i Nederländerna vilket kom honom att hamna i påvlig onåd.

Biskop Varlet

När Cornelius van Steenoven valdes till biskop av prästerna i Utrecht gick Biskop Varlet med på att utan påvligt mandat utföra biskopskonsekrationen av van Steenhoven med hänvisning till de av tidigare påvar givna privilegierna. I och med detta var det katolska stiftet i Utrecht definitivt oavhängigt av Rom. Den Gammalkatolska Kyrkan i Nederländerna hade fötts. Den oberoende katolska lokalkyrkan påbörjade omedelbart att söka återuppbygga vad den kunde i den av del av världen som Rom kommit att ignorera och som slitits sönder av reformationsstrider. Biskop van Steenhoven återetablerade och konsektrerade biskopar för de gamla biskopssätena i Deventer, Haarlem och Groningen vilka hade varit vakanta efter reformationen och arbetet med att utbilda och viga präster fick ny fart. Parallellt med denna oberoende kyrka fanns ett stort antal regularpräster

och troende som var lojala mot Rom och Påven. Men det skulle dröja till 1853 när den Nederländske kungen Vilhelm II hade garanterat dess frihet som den Romersk Katolska hierarkin återställdes i Nederländerna. Den oberoende katolska kyrkan med centrum i Utrecht tolererades emellertid av myndigheterna under hela tiden.

Kyrkan i Nederländerna levde sitt stilla liv och gjorde inte mycket väsen av sig fram till dess att det Första Vatikanconciliet 1870 under stor uppmärksamhet beslutade att bekräfta dogmen om Påvens ofelbarhet då han uttalar sig i frågor om tro eller moral *ex cathedra*. Detta beslut uppfattades av många, både inom och utanför den Romersk-katolska Kyrkan, som något nytt och provokativt. Vid ett möte som samlade flera hundra präster, teologer och lekmän i München 1871 beslutades att bilda en oberoende 'Gammalkatolsk Kyrka' i opposition mot de "nymodigheter" som introducerats av Rom. Ledande i oppositionen mot den nya dogmen var den kände tyske teologen Johann Joseph Ignaz von Döllinger som visserligen aldrig själv var formellt medlem av den nya kyrkobilddningen men som mottog sista smörjelsen från en Gammalkatolsk präst. Denna kyrkobilddning stöddes av ärkebiskopen av Utrecht som vigde präster och biskopar. Så småningom skapades en mer formell union mellan de Gammalkatolska kyrkorna; Utrech-tunionen.

Händelserna på kontinenten undgick inte katoliker och anglikaner i Storbritannien. Den Romersk-katolska hierarkin hade återetablerats i England 1850 efter långa och svåra förföljelser av katoliker och katolska präster under tiden efter reformationen. Trots att den officiella attityden emot Romersk-katolska Kyrkan förändrades var misstron mot Påven och Rom fortsatt stor och händelserna vid Första Vatikancon-

ciliet 1870 gjorde inte saken bättre. Det fanns en förhoppning bland en grupp katolskt sinnade anglikaner och liberalt sinnade katoliker att det skulle finnas goda möjligheter att forma en stark Gammalkatolsk kyrka i Storbritannien. Den Gammalkatolska Kyrkan sågs som ett liberalt alternativ jämfört med den Romersk-katolska Kyrkan. Bl a hade man inom den Gammalkatolska Kyrkan i Tyskland redan 1874 avskaffat kravet på prästernas celibat (vilket dock inte avskaffades i moderkyrkan i Nederländerna förrän 1920) och infört en ordning där gudstjänsterna firades på folkspråket istället för latin. Den Gammalkatolska Kyrkan hade dessutom en episkopal, synodal struktur vilket innebar att biskoparna hade ett kollegialt ansvar för kyrkan och att beslut fattades av biskoparna gemensamt. Man beslutade därför att kontakta Ärkebiskop Geraldus Gul i Utrecht.

Ärkebiskop Gul

Den före detta Romersk-katolske prästen Arnold Harris Mathew föreslogs som biskop och att leda etablerandet av den Gammalkatolska kyrkan i Storbritannien. Den 28 april 1908 vigdes därför Arnold Harris Mathew till biskop i Utrecht av Ärkebiskop Gul. Väl tillbaka i England försökte Biskop Mathew trumma ihop de potentiella gammalkatoliker han kunde men den stora tillströmningen uteblev. Problemen hopade sig för den åldrande bisko-

pen och stridigheterna avlöste varandra. Redan i december 1910 bröt Biskop Mathew kontakterna med den Gammalkatolska Kyrkan på kontinenten och förklarade kyrkan i Storbritannien självständig. I samband härmed lät han sig övertalas att biskopsviga två Romersk-katolska präster som låg i fejd med sin biskop. Dessa generade därefter Biskop Mathew inför Påven Pius X vilken utan pardon bannlyste båda de två fd Romersk-katolska prästerna och Biskop Mathew. Den brittiska skandalpressen gottade sig i historien och det slutade med att Biskop Mathew drogs in i en förtalsrättegång. Efter detta hade hans energi för att arbeta med att bygga upp en Gammalkatolsk kyrka tagit slut och han blev mer och mer tillbakadragen.

Ärkebiskop Mathew

1913 publicerade Ärkebiskop Mathew en artikel om fåglar i en londontidning. En av läsarna var den unge James Ingalls Wedgwood. Wedgwood som i unga år intresserat sig för kyrkomusik, gregoriansk sång och orglar och varit aktiv i den högkyrkliga rörelsen inom Church of England (Oxfordrörelsen) hade sett sina förhoppningar om prästvigning grusas då han efter att ha lyssnat på ett föredrag av Annie Besant intresserat sig för det Teosofiska Samfundet. Han hade omedelbart som han själv uttryckte det "summariskt förvisats" från den församling i York där han bodde och studerade. Han kunde inte välja mellan

sitt kyrkliga och teosofiska engagemang. För honom var det två sidor av samma mynt. Han var därtill också intresserad av fåglar. Detta kom honom därför att skriva till Biskop Mathew och fråga om hans kyrka. Biskop Mathew sände ett mycket vänligt svar och så småningom engagerade sig Wedgwood i Mathews kyrka utan att sticka under stol med sina övriga intressen. Många av Wedgwoods bekanta kom också att hitta ett andligt hem i den Gammalkatolska kyrkan och flera blev liksom Wedgwood prästvigda. Under de följande åren började relationerna mellan Mathew och hans prästerskap att bli allt mer problematiska. Han hade för att säkerställa den apostoliska successionen biskopsvigt Samuel S Willoughby men efter att denne blivit utsatt för en förtalskampanj i pressen hade Mathew suspenderat honom. Detta ledde till stridigheter som resulterade i att Mathew lämnade rörelsen åt sitt öde. För att försöka rädda vad som kunde räddas vigde Biskop Willoughby ytterligare två biskopar nämligen Robert King och Rupert Gauntlett. Wedgwood erbjöds biskopsvigning omedelbart efter att han återkom till England efter en lång utlansresa. På grund av den rådande oredan inom rörelsen och den pågående förtalskampanjen i tidningarna avböjde Wedgwood biskopsvigning tills dess att han kunde reda ut vad som hänt och varför. Vid det här laget hade Biskop Mathew erbjudit Påven i Rom sin lydnad (vilken han efter att ha ändrat sig ytterligare en gång avvisade, Bp Mathew dog 1919). Wedgwood lyckades efter fyra månader övertyga sig om att verksamheten gick att rädda och att de anklagelser som riktades mot Biskop Willoughby var grundlösa och att han inte dolt något för Biskop Mathew när han anslöt sig till rörelsen. Den 13 februari 1916 vigdes James Ingalls Wedgwood till biskop i den Gammalkatolska Kyrkan i Storbritannien. Detta blev startskottet för en omfattande omorganisation av verksamheten och också spridandet av rörelsen till större delen av det Brittiska imperiet och USA inom ett fåtal år. Biskop Wedgwood skriver: "Vi hade inte anslutit oss till rörelsen med tanken att starta en ny kyrka. Inget var mig mer främmande. Det hade varit en besvikelse att jag inte kunde bli präst i den anglikanska kyrkan och när ett tillfälle att anta 'prästerskapets ljuva men tunga börda' under en friare regim

Den blomstertid . . .

forts. från sid 3

Är hon trogen, och trägen, kan hon vartefter åren går börja skörda rik frukt - resultatet av det hårda arbete hon lagt ner på sin trädgård. Dessutom upptäcker hon den hemlighet varje trädgård bär på: att underhåll är oändligt mycket mindre slitsamt än förarbete. Med tiden blir hennes trädgård nästan självgående... allt hon själv behöver göra är att finnas till hands och bevaka så att inte ogräsen och oredan återkommer. Ett klipp här, ett ryck där... nu behövs inte längre grepen och spaden, utan en liten sekator är allt som krävs.

Så långt Teresas bild av den inre bönen - det aktiva umgänget med Gud och omsorgen om ens egen själ. Den fysiska trädgården, d.v.s. den man har utanför sin husvägg, fungerar likadant... och ger samma tillfredsställelse, helt enkelt därför att den bär på samma hemlighet. Gud värnar om sin skapelse, och varje liten rörelse vi gör för att hjälpa Honom i det arbetet bär den rikaste tacksamhet till resultat. Om det sedan handlar om att ta hand om hans rosenbuskar eller själen i ditt inre kvittar lika - det du gör för att skydda och ta hand om skapelsen passerar aldrig bortglömt utan belönas heligt.

Denna vår har jag beskurit rosenbuskarna i den fysiska trädgård som

omger huset jag bor i. Och fastän hjärtat gråter, har jag farit hårt fram - skoningslöst klippt av taniga grenar med knopp fastän de skulle ha kunnat bära rosor i sommar. Varför? Jo, för att buskarna skall bli starkare, stadigare och mer livskraftiga - och för att de skall bära än rikare blomning i framtiden. Är det så Gud också gör, tro? Far han ibland hårt fram med sekatoren - kanske t.o.m. använder en såg - och kapar av grenar som visserligen skulle kunna bära en och annan blomma men som i längden skulle skada busken som sådan? Om jag "bara" tänkte på varje enskild ros, skulle jag inte nännas göra ett enda klipp med mitt verktyg... men det jag tänker på är busken som sådan, på helheten, och därför har mycket fått gå till återvinning i komposten. Kanske blir det inte en enda ros i buskaget i år... men nästa år tror jag att det kommer att blomma fantastiskt fint där!

Människan beklagar sig alltid inför motgångar, lidande och svårigheter. Och jag vill inte påstå att något lidande är gott eller att man skall foga sig i orättvisor. Men jag kan inte annat än tro att de gånger lidandet leder till god skörd, har Gud hållit i sekatoren. Han odlar sin trädgård, precis som jag odlar min - med den lilla skillnaden att han vet vad han gör, medan jag får köra på känn och lyssna till goda råd från dem som vet mycket mer om trädgårdar - särskilt rosor - än jag gör (vilket är nästan alla).

När jag, den första sommaren jag bodde här, för första gången höll i ett trädgårdsredskap, var jag inte bara rädd för att göra fel, utan dessutom inte särskilt intresserad av vad jag sysslade med. Någon hade sagt att man måste göra si och så för att sköta sin trädgård, och jag lydde råden jag fick. Inte kunde jag se att det gjorde någon skillnad! Men nu har fem år gått, och idag älskar jag att arbeta i trädgården... älskar det så till den grad att jag högprioriterar det. Och det märkliga har inträffat att jag börjar kunna se framåt - se vad det skall bli om fem år, tio år, kanske t.o.m. ännu längre. Inte för att det spelar någon roll... jag arbetar för att det är roligt, för att själen fylls av frid, för att jag känner att mina händer arbetar med något som är större än jag själv. Det får mig att må bra, både fysiskt och andligt. Och i samma takt blir min bön allt lättare, alltmer otvungen - Gud går i trädgården tillsammans med mig, och om han än inte styr mina händer i arbetet finns han alltid med som sällskap och samtalspartner. Samtidigt som han låter solen skina och regnet strila.

Alla människor borde ha en trädgård. Men även den som inte har det, har en själ att ta hand om och förädla.

Carina Carlström

Kristen gnosis

Pris 250:-, porto tillkommer 30:-

Kristen gnosis ger det religiösa tänkandet en ny inriktning. Boken kan hjälpa den religiöse sökaren att förstå de djupare aspekterna av den kristna religionen. Den lägger fram en ny syn på Gud, skapelsen, mänskligheten och evolutionen.

Biskop Leadbeater visar i Kristen gnosis hur läran om reinkarnation och om orsak och verkan återfinns i trosbekännelserna och i de heliga skrifterna.

Det grekiska ordet gnosis betyder kunskap eller insikt. I religiöst sammanhang betecknar ordet den gudomliga visdomen och innebär en kunskap om och förståelse av de andliga mysterier, som kulminerar i en intuitiv upplysning.

Leadbeater ger oss här en ny och logisk syn på världen och ett nytt teologiskt koncept. Han presenterar den gamla gnosis med vetenskapliga, filosofiska och teologiska tillfredsställande tankar om Gud, människan och universum.

Han presenterar en ny gnosis.

Han visar att Guds rike är inom er.

Beställs via e-post: gudrun.fleetwood@telia.com

Finns också att köpa i din församling.

En sorglig dag i Yanoun

Axel Nyström arbetar för Sveriges Kristna Råd (SKR) som Ekumenisk Följeslagare inom Kyrkornas Världsråds Ekumeniska Följeslagarprogram i Palestina och Israel: EAPPI, (Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel). I förra numret av *Communio* fick vi ta del av hans första resebrev. Här följer det andra.

Jag är bortrest när nyheten når mig. Jag står på en skolgård i Hebron på södra Västbanken. Klockan är nio en kylig måndagsmorgon när telefonen ringer. Det är en av koordinatörerna på kontoret i Jerusalem. Hon berättar att en fembarnspappa och fårherde från Aqraba, Yanouns närmsta stad, har varit saknad hela söndagen efter att ha varit ute med fåren. Samma morgon har hans kropp hittats nära en av bosättningen Itamars utposter. Strypt och knivhuggen flera gånger i bröstet och armarna.

När min buss ett par dagar senare rullar in i Aqraba ser jag att stadens murar är täckta av affischer. De flesta porträtterar en mustaschprydd medelålders man mot bakgrunden av Jerusalems al-Aqsamoské och med texten ”Martyren Muhammad Hamadan Ibrahim Beni Jaber har avlidit”.

Det är en solig vårmorgon när jag anländer. Humlorna surrar i gräset. Fåren bräker. Det är tid för frukostrast och barnen tjoar uppifrån skolan. Vore det inte för alla hängande huvuden skulle man kunna tro att ingenting hade hänt. Jag går runt och hälsar på folk och delger mina kondoleanser. Det är inte så mycket man kan säga. ”Allah iarhamuh.” Gud förbarme sig över honom.

Ahmed bor utanför Yanoun och tillhör också släkten Beni Jaber. Han var släkting och god vän till Muhammad. De brukade valla sina får tillsammans. Han står med sin fårskock när jag kommer förbi på morgonen. Han berättar om hur han var med och letade efter kroppen. ”Vi var kanske tusen män från Aqraba och Yanoun. Vi började leta på söndagskvällen när hans familj började sakna honom. Hela natten gick vi skallgång, överallt. Militären var där, och två personer från den israeliska fredsorganisationen Ta’ayush. Militären ville inte hjälpa till i sökandet utan stod och tittade på. De hindrade också Ta’ayush-aktivisterna från att delta i sökandet. Vid femtiden på morgonen fann vi honom, död och med massa knivhugg i bröstet och i armarna. Hans käpp låg bredvid honom. Fåren satt fortfarande i gräset

omkring honom”. Ahmeds mor, Umm Muhammad, berättar: ”Vi är rädda nu. Framförallt på natten. Men vi måste fortfarande gå ut med fåren. De måste ju äta”.

Jag ringer Arik Ashermann på en annan israelisk organisation, Rabbis for Human Rights. Han bekräftar uppgifterna om militären. Han berättar att byns borgmästare Rashid ringde honom på söndagskvällen och informerade om den försvunna mannen. Ashermann hade själv kontaktat den israeliska militären, men de ville inte hjälpa till i sökandet efter Muhammad Beni Jaber.

Rashid själv vallar sina får i dalen precis nedanför Yanoun. Jag går ut till honom genom det frodiga gräset. Han blir nästan arg när jag frågar om de känner sig rädda. ”En sak skall du veta. Vi är inte rädda. Vi kommer inte att lämna vår jord. Ju mer israelerna ökar trycket, desto mer kommer vi att hålla fast vid vårt område.”

Byns vice borgmästare Adnan verkar samlad. Han berättar sin syn på det hela. ”Vi kan inte säga helt klart att det är bosättare som har dödat honom. Men det är högst troligt. Det har hänt förut. Att vi har fått bosättningen som granne och att de har stulit vår mark är någonting som vi har varit tvungna att acceptera. Men om folk dödas har det gått för långt. Sedan ett och ett halvt år har det varit lugnt här. Bosättarna har kommit ner beväpnade till byn ibland och visat upp sig, men det är allt. Nu verkar det förändras. Vi måste ändra på våra vanor nu. Männen får inte gå ut med fåren ensamma längre. De måste vara minst två tillsammans och ringa oss så fort de ser någonting misstänkt.”

Andra mordet

Mordet på Muhammad Hamadan Ibrahim Beni Jaber är det andra under de senaste åren i Yanoun. 2002 sköts Hani Beni Haniyeh till döds. Flera av invånarna i Yanoun bevitnade hur Avri Ran, en av bosättningen Itamars invånare, sköt honom. Avri Ran är känd i byn för att vara aggressiv och våldsam och en rad vittnesmål finns emot honom. David Nir är israel och

har flera gånger rest till Yanoun med omnejd för att volontärarbeta med Rabbis For Human Rights. Han var i byn vid tiden för det första mordet. Han berättar hur israeliska polisen var på brottsplatsen efteråt. Patronerna från de dödade skotten låg fortfarande kvar, fullt synliga. Polisen tog aldrig med sig dem som bevismaterial. David Nir berättar också om hur flera av Yanouns invånare såg på när Avri Ran sköt, men ingen vågade vittna av rädsla för hämndåtgärder och av brist på förtroende för det israeliska rättssystemet. Förundersökningen lades ner, berättar David Nir.

Under mars 2005 var David Nir igen i en av Yanouns närbyar och deltog vid planteringen av olivträd. Han bevitnade hur Avri Ran tillsammans med ett par andra bosättare misshandlade två palestinier under arbetet. David lyckades ta bilder på det som skedde. I väntan på rättegång sattes Avri Ran i husarrest. Han rymde två gånger och dömdes till sex månaders fängelse för smitning. När så rättegången för misshandeln kom blev han frikänd på grund av brist på bevismaterial, berättar David Nir.

Bosättarna skyddas

Judit Anador bor i Tel Aviv och arbetar för den israeliska organisationen Yesh Din. De övervakar det israeliska rättssystemet på det ockuperade området. Hon var på brottsplatsen på måndagen och är kritisk till polisens arbete. ”De tog några foton och skickade kroppen till obduktion. De förhörde inte folk från bosättningen och de undersökte aldrig fotavtrycken vid brottsplatsen. I det här fallet är jag väldigt pessimistisk. Jag har inga förväntningar på att fallet skall lösas.” Hon fortsätter: ”I varje område på Västbanken finns det en Avri Ran. De skyddas. Bosättarna är kungar i landet. Bosättningarna är olagliga, men ingen gör någonting åt dem. Jag ser inget slut på det. Men vi fortsätter att försöka.”

Adnan och Rashid verkar överens i sin inställning till israelisk polis och militär

Forts. sid 2

LIBERALA KATOLSKA KYRKAN

Biskopsämbetet: Regionalbiskop Sten-Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45 Västerås,
tel 021-33 34 70, mob. 070-536 65 37, e-post regionary@lkk.se

Biskop Evert Sundien, Hagagatan 37, 113 47 Stockholm, tel 08-33 20 06, mob. 070-660 42 69

STOCKHOLM

S:t Mikael och Alla Änglars Församling.
S:t Mikael Domkyrka, Flottbrovägen
5, St Essingen, 112 64 Stockholm, tel
08-656 26 65. Pg 5 58 95-7.

Ansvarig församlingspräst: fader Jonas
Anundi, Hauptvägen 13 ll, 123 58 Farsta
08-686 39 43, 070-464 90 34

GÖTEBORG

Kontaktperson: Fader Mikael Hallgren,
Sandbäcksgatan 2, 431 33 Mölndal,
tel 0730-366 861.

NORRKÖPING

S:t Franciskus kyrkogrupp.
c/o Marianne Andersson-Söderström
Hörngatan 16 A, 602 34 Norrköping
tel 011-16 10 81

VÄSTERÅS

Maria församling.
Ansvarig församlingspräst biskop Sten-
Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45
Västerås, tel 021-33 34 70.
Bankgiro 5604-2500

AVESTA

S:t Staffans kyrkogrupp.
Se Stockholm

UPPSALA

Maria församling. Ansvarig försam-
lingspräst fader Dag Kyndel. Kontak-
tperson Gudrun Fleetwood, 018-53 01
20, Pg 442 00 00-4.

LUND

S:t Rafaels Kyrkogrupp
c/o Stefan Brauer, Östen Undéns gata 5
227 62 Lund, 046-780 06 40

OTTERBÄCKEN

S:t Rafaels kyrkogrupp
c/o Carina Carlström, Amnevägen 34,
547 72 Otterbäcken, tel 0551-224 80

SAMFUNDET LIBERALA KATOLSKA KYRKAN I SVERIGE

Ordf. Nappe Holmström Björnus,
Furustigen 3, 133 34 Saltsjöbaden, tel
08-717 26 99
Pg 216 28-3

LKK INTERNATIONELLT

The Liberal Catholic Church
27 Old Gloucester St
London WC1N 3XX
United Kingdom
e-mail: LCC@kingsgarden.org

Presiding bishop Maurice Warnon

Hemsida:
<http://kingsgarden.org/LCC>

Information om kyrkan och försam-
lingarnas verksamhet kan du få på
Internet:

www.lkk.se

Communio är organ för den svenska
grenen av Liberala Katolska Kyrkan
och utkommer med fyra nummer
per år. Prenumeration sker enklast
genom att sätta in 75 kronor på
postgiro 88 82 44-1, COMMUNIO.

Ansvarig utgivare:
Sten-Bertil Jakobson, tel 021-33 34 70.

Redaktion:
Kristen Fast tel 08-724 83 28
Rose-Marie Johansson tel 018-55 01 91
Carina Carlström 0551-22 480

Redaktion och expedition:
Solrosgatan 16, 722 45 Västerås.

Tryck: JUSTNU-tryck, Västerås.
ISSN 0345-2018.

*Tankefrihet och rätt att ge uttryck
för den är en fundamental princip i
LKK. Kyrkan själv är inte ansvarig
för gjorda påståenden eller uttryckta
uppfattningar i denna tidning, bara
när de är betecknade "officiellt".*

Sista manusdag för nr 3-2007 är den
10 okt 2007.

Liberala Katoska . . .

forts. från sid 5

*erbjöds tvekade jag inte att gladeligen
anta det. Om någon hade varit intres-
serad av att börja en ny kyrka hade han
informerat sig om Ärkebiskop Mathews
relationer till de övriga Gammalkatol-
ska Kyrkorna och säkerligen beslutat
sig för att söka lyckan någon annan
stans. Men vi fann oss framför en from
och hängiven församling som hade lärt
sig att uppskatta de andliga värden som
fanns i rörelsen. Erfarenheten hade
också lärt oss att vi skulle lida under ett
mer traditionellt ledarskap. Det fanns
inget val annat än att gå framåt, oav-
sett hur stort och svårt arbetet som låg
framför oss skulle visa sig vara. Därför
togs beslutet att arbeta vidare.¹*

¹ Beginnings of the Liberal Catholic
Church, Wedgwood 1937

Aktuell LKK-litteratur

Liturgi 3:e upplagan.....	135 kronor
Psalmbok.....	55 kronor
LKK:s egna särpsalmer samt liturgiska psalmer och gradualer som ingår i kyrkans liturgi	
Principförklaring och kort lärosammanfattning.....	20 kronor
99 frågor och svar om Liberala Katolska Kyrkan	50 kronor

All försäljning sker mot förskotts betalning till COMMUNIO pg 88 82 44-1
portofritt! Upplysningar genom Rose-Marie Johansson, Täljstensvägen
11G, 752 40 Uppsala, tel. 018-550191.

Har Du förnyat din prenumeration på Communio?

Tidningen kommer ut med 4 nr per år.

Prenumerera gör Du lättast genom att sätta in prenumerationsavgiften
75 kronor på postgiro 88 82 44-1

För medlemmar i nedanstående församlingar ingår Communio i medlemsavgiften:

S:t Mikael församling
Maria församling i Västerås